

Dictamen en relació amb la consulta plantejada per una Associació, sobre la captació i posterior publicació de fotografies dels diferents actes que realitzen

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades una consulta d'una Associació, relativa a si cal disposar d'autorització prèvia en el moment que realitzen fotografies en possibles actes o zones on surtin persones clarament identificables, i posteriorment publicar-les a la pàgina web o en alguna revista.

En el mateix escrit es planteja a l'Autoritat una altra consulta que, atès que es refereix a una altra qüestió, s'analitzarà en un dictamen específic (CNS 65/2015).

Analitzada la petició, vista la normativa vigent aplicable, i l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent.

I

(...)

II

La Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD) és d'aplicació *"a les dades de caràcter personal registrades en suport físic, que les faci susceptibles de tractament, i a qualsevol modalitat d'ús posterior d'aquestes dades pels sectors públic i privat"* (article 2.1), entenent per dada de caràcter personal *"qualsevol informació referent a persones físiques identificades o identificables"* (article 3.a).

L'article 5.1.f) del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la LOPD (en endavant, RLOPD) afegeix que és dada de caràcter personal *"qualsevol informació numèrica, alfabètica, gràfica, fotogràfica, acústica o de qualsevol altre tipus que concerneix persones físiques identificades o identificables"*.

Per tant, la imatge gràfica de persones físiques, que es pugui captar a través de fotografies que pugui realitzar l'Associació en diferents actes són dades de caràcter personal, sotmeses al règim de protecció de l'LOPD.

La consulta puntualitza que en les fotografies apareixen persones clarament identificables.

Els principis i garanties de l'LOPD operen respecte la informació relativa a persones físiques *"identificades o identificables"*, essent aquest un element fonamental per determinar les implicacions legals que pot tenir la captació i difusió d'imatges de persones en el cas plantejat.

El RLOPD concreta que és persona identificable, *“qualsevol persona la identitat de la qual es pugui determinar, directament o indirectament, mitjançant qualsevol informació referida a la seva identitat física, fisiològica, psíquica, econòmica, cultural o social. Una persona física no es considera identificable si la dita identificació requereix terminis o activitats desproporcionats”* (article 5.1.o) del RLOPD).

S'entén per tractament de dades personals *“les operacions i els procediments tècnics de caràcter automatitzat o no, que permetin recollir, gravar, conservar, elaborar, modificar, bloquejar i cancel·lar, així com les cessions de dades que derivin de comunicacions, consultes, interconnexions i transferències”* (article 3.c) de la LOPD).

Per tant, la captació d'imatges de persones físiques clarament identificables, a través de fotografies, així com la seva difusió posterior en un lloc web de l'Associació o en alguna revista, constitueix un tractament de dades personals que està subjecte als principis i garanties de la normativa de protecció de dades personals.

La consulta es refereix, concretament, a si cal disposar d'autorització prèvia en el moment que es realitzen les fotografies en actes de l'Associació, i per publicar-les posteriorment en la pàgina web o en alguna revista.

D'acord amb l'article 6 de la LOPD, el tractament de les dades de caràcter personal requereix el consentiment inequívoc de l'afectat, llevat que la llei disposi una altra cosa (apartat 1).

El dret a consentir la recollida i tractament de les dades personals és un element essencial del dret fonamental a la protecció de dades personals (article 18.4 CE).

Així ho ha recalcat la Sentència del Tribunal Constitucional 292/2000, de 30 de novembre, en el seu fonament jurídic setè: *“en esencia, el contenido del derecho fundamental a la protección de datos, consiste en un poder de disposición y de control sobre los datos personales que faculta a la persona para decidir cuáles de estos datos proporcionar a un tercero, sea el Estado o un particular, o cuáles puede este tercero recabar, permitiendo también al individuo saber quién posee esos datos personales y para qué, pudiendo oponerse a esa posesión o uso. Estos poderes de disposición y control sobre los datos personales, que constituyen parte del contenido del derecho fundamental a la protección de datos se concretan jurídicamente en la facultad de consentir la recogida, la obtención y el acceso a los datos personales, su posterior almacenamiento y tratamiento, así como su uso o usos posibles, por un tercero, sea el Estado o un particular.”*

Per tal de poder establir si el tractament d'imatges plantejat en el present cas requereix el consentiment dels afectats o si, per contra, aquest no és exigible en existir una llei o norma amb rang de llei que l'habilita (article 6.1 LOPD), cal tenir en compte quina és la finalitat per a la qual es realitzen les fotografies i es difonen posteriorment.

Per la informació disponible, la captació de fotografies i la seva difusió posterior tindrien una finalitat divulgativa i informativa de diferents actes que organitza l'Associació, en relació, cal suposar, amb les seves activitats.

Partint d'aquesta premissa, cal tenir en compte que la captació i el tractament de la imatge gràfica de persones identificables afectaria al dret a la pròpia imatge, i per tant cal fer referència, en aquest punt, a la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge (en endavant, LO 1/1982).

El dret a la pròpia imatge es pot definir com un dret que té *“cada individu a que els demás no reproduzeixin els caràcters essencials de la seva figura sense el consentiment del subjecte, de tal manera que tot acte de captació, reproducció o publicació per fotografia,*

film o un altre procediment de la imatge d'una persona en moments de la seva vida privada o fora d'ella suposa una vulneració o atac al dret fonamental a la imatge, com també ho és la utilització per a fins publicitaris, comercials o de naturalesa anàloga” (STS de 27 de març de 1999).

D'acord amb l'article 7.5 de la LO 1/1982, té consideració d'intromissió il·legítima en el dret a la pròpia imatge, entre d'altres supòsits, *“la captación, reproducción o publicación por fotografía, filme o cualquier otro procedimiento, de la imagen de una persona en lugares o momentos de su vida privada o fuera de ellos, salvo los casos previstos en el artículo 8.2.”*

Ara bé, l'article 8.2 de la LO 1/1982 estableix que el dret a la pròpia imatge no impedirà *“la información gráfica sobre un suceso o acaecimiento público cuando la imagen de una persona determinada aparezca como meramente accesoria”* (apartat c).

El Tribunal Suprem vincula l'accessorietat d'una imatge a la recognoscibilitat dels subjectes que en ella apareguin, o a la major o menor proporció que ocupen en la fotografia. Per al Tribunal, la intromissió quedaria justificada en la mesura en què la imatge és captada de manera accidental i secundària en relació amb la resta de la informació gràfica en què s'insereix (STS de 22 de febrer de 2007).

Es pot considerar, en atenció a les previsions de la LO 1/1982 citades, que les imatges que es puguin captar, per exemple, del públic assistent o dels participants en un acte d'aquesta naturalesa (actes d'inauguració, una conferència, un curs, un acte divulgatiu obert al públic organitzat per l'Associació, etc), són *“merament accessòries”*, en el sentit que la imatge d'aquestes persones és secundària o complementària al que seria la informació gràfica principal, referida a la realització del propi acte de l'Associació.

Les previsions referides de la LO 1/1982 podrien habilitar, doncs, el tractament d'aquestes dades personals, sempre que es donin les dites condicions d'accessorietat, en el sentit que la imatge sigui secundària o complementària a la informació principal, esmentada.

Com s'ha apuntat, per la informació de què es disposa sembla que la finalitat per a la qual es tracten les imatges és una finalitat que podem qualificar com d'informativa o divulgativa dels actes que realitza l'Associació. És a dir, la informació principal és la pròpia celebració dels actes de l'Associació, i és per això que es pot considerar que la imatge de les persones que hi participen resulta accessòria i secundària, en els termes de la LO 1/1982.

En el cas que l'Associació pretengui fer un ús de les imatges per a finalitats diferents o no vinculades amb aquesta finalitat informativa o divulgativa, el tractament de la imatge de les persones afectades podria no ser accessori o secundari. Si fos així, no resultarien d'aplicació les previsions esmentades de la LO 1/1982, i podria ser necessari, en conseqüència, el consentiment dels afectats, a manca d'altres habilitacions legals que permetessin el tractament de les imatges.

Per tot això, es pot concloure que hi ha suficient habilitació legal per a poder captar la imatge de les persones que apareguin com a merament accessòries en actes de l'Associació, per a una finalitat informativa o divulgativa, sense haver de recollir prèviament el consentiment d'aquestes persones.

III

La consulta puntualitza que la finalitat de captar les fotografies és la de publicar-les a la pàgina web de l'Associació, o en alguna revista.

Com ha fet avinent aquesta Autoritat en la seva Recomanació 1/2008, sobre la difusió d'informació que contingui dades de caràcter personal a través d'Internet, es considera difusió la comunicació d'informació que contingui dades de caràcter personal a través d'Internet, intranet o extranet, adreçada a una pluralitat indeterminada de destinataris que puguin accedir-hi sense necessitat d'una identificació prèvia per part del responsable de la difusió, per acreditar la legitimació necessària per a poder accedir a les dades de caràcter personal.

La difusió de dades de caràcter personal a través d'Internet, tot i no tenir uns destinataris concrets, ha de ser considerada com una comunicació de dades, en el sentit de l'article 3.i) de l'LOPD. En el cas que ens ocupa, la difusió d'imatges de persones identificables a través del web de l'Associació, s'ha de sotmetre al règim de comunicació de dades de l'article 11 de l'LOPD, segons el qual:

"1. Les dades de caràcter personal objecte del tractament només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l'interessat.

2. El consentiment que exigeix l'apartat anterior no és necessari:

a) Quan la cessió està autoritzada en una llei.

(...)".

Pel que fa a la legitimitat de la difusió de les imatges en el web de l'Associació, així com en el cas que les fotografies s'hagin de publicar en alguna revista, com apunta la consulta, caldrà tenir en compte que la difusió d'imatges afecta, com s'ha apuntat, al dret a la pròpia imatge (article 18.1 de la Constitució).

Per tant, als efectes del règim de comunicació de dades de l'article 11 de l'LOPD, cal remetre's novament a les previsions de la LO 1/1982, i aplicar els criteris a què s'ha fet esment.

Així, no seria necessari el consentiment previ de les persones que apareixen a les fotografies com a merament accessòries o de forma secundària, per poder difondre les seves imatges en el web de l'Associació o en alguna revista, per a una finalitat informativa o divulgativa dels actes de l'Associació.

Finalment, cal recordar que la normativa de protecció de dades preveu que els afectats (article 3.e) LOPD), és a dir, en aquest cas, les persones la imatge de les quals es capti en actes de l'Associació, poden exercir els seus drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició (drets ARCO), en relació amb el tractament de les seves dades personals.

Singularment, convé fer recordatori del dret d'oposició (article 6.4 LOPD):

"En els casos en què no sigui necessari el consentiment de l'afectat per al tractament de les dades de caràcter personal, i sempre que una llei no disposi el contrari, aquest pot oposar-se al seu tractament quan hi hagi motius fonamentats i legítims relatius a una situació personal concreta. En aquest supòsit, el responsable del fitxer ha d'excloure del tractament les dades relatives a l'afectat."

Sobre el dret d'oposició, l'article 34 del RLOPD, concreta que:

"El dret d'oposició és el dret de l'afectat per tal que no es porti a terme el tractament de les seves dades de caràcter personal o se cessi en aquest tractament en els supòsits següents:

*a) Quan no sigui necessari el seu consentiment per al tractament, a conseqüència que hi hagi un motiu legítim i fundat, referit a la seva situació personal concreta, que ho justifiqui, sempre que una llei no disposi el contrari.
(...).”*

D'aquesta manera, en el cas que alguna persona assistent o participant en actes de l'Associació manifesti la seva oposició a que es capti i/o es difongui la seva imatge, l'Associació hauria de tenir en compte aquesta petició i abstenir-se de captar o de difondre la imatge de la persona afectada, si concorren els requisits que preveu l'article 6.4 de l'LOPD per atendre aquest dret.

D'acord amb les consideracions fetes fins ara en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

La captació i la posterior difusió de la imatge de les persones que apareguin com a merament accessòries o de forma secundària en actes de l'Associació (públic assistent o participants en actes d'inauguració, una conferència, un curs, un acte divulgatiu obert al públic organitzat per l'Associació, etc), per a una finalitat informativa o divulgativa, té suficient habilitació legal, als efectes dels articles 6.1 i 11 de l'LOPD, de manera que no és necessari recollir prèviament el consentiment d'aquestes persones (LO 1/1982).

Barcelona, 22 desembre de 2015